

Amerikából jelentem XIX. Seinfeldizmus, avagy ami a szótárakból kimaradt

2009 december 18. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Angolul tudóknak, angolul tanulóknak, Amerikába készülőknek és minden mókás kedvű olvasónak ajánlom ezt a bejegyzést.

Minden nyelvben vannak olyan szavak, kifejezések, melyek csak az él? nyelvhasználatban hangzanak el. Az angol nyelv is képlekenyen változik, f?leg itt, Amerikában, mivel az ország a bevándorlók országa, így az egységes angol elvárása lehetetlennek bizonyul, s a hatalmas távolságok miatt képtelenség is lenne. Az irodalmi angol ?rz?i féltve vigyázzák azonban a nyelv eredeti szerkezetét, szókincsét, s bizony az újonnan keletkezett szavak hosszú utat járnak be, míg szótárakba, nyelvkönyvekbe kerülhetnek. Különösen igaz ez a filmekben, TV m?sorokban elhangzó szavakra, kifejezésekre.

A Seinfeld cím? amerikai sorozat ezalól kivétel. Nincs még egy olyan TV m?sor, amely ilyen nagy hatással lett volna az angol-amerikai nyelvre. Szavak, kifejezések tucatjai kerültek a köztudatba az egyes epizódok sugárzását követ? napokban, s hamarosan a sorozat nyelvezete Seinfeldism (Seinfeldizmus) néven bekerült az Amerikai Örökség Szótárába. A sorozatban elhangzó szavakból, kifejezésekb?l online és nyomtatott szótárak készültek. Ezen szavakat, szóösszetételeket minden amerikai ismeri, s még lassan azok is megtanulták, akik nem voltak a sorozat hívei.

?k bizony kevesen vannak, hiszen a Seinfeld az amerikai tévzés legsikeresebb sorozata volt a kilencvenes évek közepén. Epizódjait a mai napig vetítik, és a csapat újra összeállása napi téma. A széria alap gondolata hasonló az ugyanebben az id?ben futó Jóbarátokéhoz (Friends). Négy barát Manhattan-ben próbálkozik az önmegvalósítással. Míg azonban a Jóbarátok a huszas években járó nemzedéket célozta meg, a Seinfeld a harmincasokat. S míg a Jóbarátokban a szerepl?k végül boldog véget értek, addig... De nem lövöm le a poént. A Seinfeld fanyar, ironikus, görbetükröt tart New York elé. Négy szerepl?je képtelen normális emberi kapcsolatok kiépítésére, végtelenül önz?ek, gyermekesek. Mindamelllett, hogy egyetlen pillanatig sem akarnánk egyiküket sem barátunknak tudni, valahol saját gyengeségeinket, hibáinkat látjuk bennük, s ezáltal válnak szerethet?vé és hihetetlenül népszerűvé.

A sorozatban elhangzó szóújítások, kifejezések bekerültek a napi nyelvhasználatba, de ne lep?djünk meg, ha legtöbbjük még nem szerepel a hivatalos angol-magyar szótárakban, amikor Amerikába érkezve az els? néhány értetlenség után a zsebszótár után kapunk.

Csupán kis ízelít?t szeretnék nyújtani ezekb?l a szavakból, kifejezésekb?l, melyet a Seinfeld vitt az amerikai-angolba. Nevet?izmokat el?készíteni tessenek!

mimbo Hímnem? "bimbó", könny?vér?, butácska férfi.

bro/manziere Kifejezetten férfiak számára kifejlesztett melltartó, melyet túlsúlyos és/vagy id?söd? urak vislenek a melltájékon felhalmozódott túlzás kordábatartására.

anti-dentite Az antiszemita szó mintájára alkotott kifejezés azon személyekre, akik kifejezett ellenszenvet tanúsítanak fogászokkal szemben.

close talker /közel beszél?/ Olyan személy, aki nagyon közel, kevesebb, mint egy lábnyira az orrodtól állva beszélget veled, s visszah?kölésre készlet.

high talker /magasan beszél?/ Olyan férfiember, aki nagyon magas hangon beszél. N?ies hangszíne különféle kellemetlen helyzetekbe sodorhat.

degifter /visszaajándékozó/ Olyan személy, aki hajlamos haragjában az ajándékot visszavenni, vagy visszakérni.

dubble-dipping/double dipper /duplán mártogató/mártogatás/ Olyan személy (folyamat), aki a chips-et belemártja a mártogatósba, harap bel?le, majd újra mártja. Kifejezetten elítélend? magatartás partikon, állófogadásokon.

low talker /halk beszél?/ Olyan személy, általában n?, aki roppant halkan, szinte hallhatatlanul, csak a száját mozgatva beszél. Mivel állandóan visszakérdezni illetlen és unalmas, az illet? "halkan beszél?" félreérthet? szituációk okozója.

must-lie situation Olyan helyzet, melyben muszáj hazudni. Ilyenek például: 1. ha nem merjük megmondani a kismamának, hogy babája sajna irtó csúnya. 2. ha nem merjük közölni anyósunkkal, hogy frizurája a 60-as években kiment a divatból, vagy csak egyszer?en borzalmas.

non-pony country 1. Olyan ország, ahol az emberek általánosan nem tartanak pónit háziállatként 2. Olyan id?s lengyel származású személy inzultálására alkalmas kifejezés, aki gyermekkorában, gazdag szül?k révén pónit kapott, de a fasizmus miatt Amerikába kényszerült menekülni. ("Ki hagyta el egy olyan országot, amely tele van pónikkal?")

not that there's anything wrong with it /nem mintha bármi baj lenne vele/ Az a kifejezés, melyet akkor használnak az emberek, miután kijelentették, hogy ?k bizony nem homoszexuálisak.

pre-emptive break-up /beel?z?s szakítás/ Az a fajta szakítás, amikor az egyik fél érzékeli, hogy a másik napokon belül szakítani akar, ezért inkább ? kezdeményezi. Alkalmas az önérzet megtartására, ám gyakran visszafordíthatatlan szakításba torkollik.

shrinkage factor /zsugorodási faktor/ 1. Az az állapot, mely férfiemberrel esik meg, amennyiben hideg vízzel érintkeznek bizonyos testtájékon. 2. Férfiak a kifejezést akkor is használhatják, ha kedvesük arckifejezése intim pillanatban nemtetszés?, illetve csalódottságról árulkodik.

soup nazi /leves náci/ Temperamentumos, Sztálin-bajuszos, Omar Sharif-akcentusú, keleti származású étteremtulajdonos, aki "take-out" üzletéből mindenkit lelkiismeretfurdalás nélkül kidob, illetve kitilt a legkisebb fegyelmezetlenségre. Üzletében egyenesen kell sorbanállni, nincs beszélgetés, visszakérdezés. A személy valóban létezik, Al Yeganeh-nek hívják és étterme az 55. utcában található. Az ételt megszemélyesít? Larry Thomas-t alakításáért Emmy-díjra jelölték.

sponge-worthy /"szivacs"-ra érdemes/ Olyan fiatalember, akire a nehezen beszerezett, forgalomból kivont, de roppant népszerű fogamzástápláló-szivacs készletünkben feláldoznánk egy darabot.

És a szótárnak természetesen ez még csak egy apró szeletkéje. A sorozatot nyugodt szívvel ajánlom minden vidám, amerikai sorozatot kedvelőnek és állíthatom, hogy művés, magasszínvonalú szórakoztatásban lesz része. Csakis felirattal!

Garbutt Katalin

Szerző a Flag Polgári Műhely tagja

<http://tinkmara.freeblog.hu/>

[Tweet](#)

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalástról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló